

og den anden her paa Sjælland, men det var Leire for en ringe Styrke; Leiren i Sjælland var paa 800 Mand og den i Jylland paa 1200 Mand. Nu gjælder det her om at lægge omtrent 9000 Mand i Leir, og det er altsaa i et ganske andet Forhold, at disse Dvælsere for Fremtiden ville finde Sted. Da nu Leirøvelser ikke tidligere have været afholdte, navnlig ikke i det Omfang, saa savne vi baade et Terrain, hvorpaa Leirene kunne anlægges, og Dvælserne afholdes, og Leirmateriel og Inventarium. Det er for at tilveiebringe disse to Fornødenheder, at Regjeringen forelægger dette Lovudkast. Af Leirinventarium høves der kun et ringe Qvantum fra Leiren i Jylland ved Raunstrup, og hvad det egentlige Inventarium angaaer, høves der i Beholdning kun en Deel af, hvad der behøves til en saa betydelig Styrke. Det vil let sees, at der er mange Betingelser, som maae opfyldes ved Valget af en Leirplads. Den bør fremfor Alt være sund; der bør være let Adgang til godt Drikkevand, og den bør være nogenlunde beskyttet mod de heftigste Vinde, og endelig maa Forbindelsen med den ikke være altfor vanskelig. Det er disse Hensyn, som have gjort sig gjældende ved de Undersøgelser, der ere anstillede fra det Dieblit, da det i Hærloven blev bestemt, at der skulde afholdes Leir. Krigsbestyrelsen lod recognoscere baade saadanne Localiteter, som tidligere have været anbefalede og benyttede, og andre Steder, som efter hvad der var bragt i Erfaring kunde egne sig til Leir. Man har haft meget ondt ved at finde gode Leirpladser, idet navnlig de oconomiske Hensyn maatte gjøre sig gjældende i en særdeles høi Grad. De bedste Leirpladser vilde jo findes i de sundeste og bedst dyrkede Egne i Landet, men i disse ere Jorderne saa dyre, at Erhvervelsen af dem vilde medføre store Bekostninger. Foreløbig er Krigsbestyrelsen kommen til at vælge Tidvilde i Sjælland og Nye mellem Skanderborg og Silkeborg i Jylland. Det er to Steder, hvor Jorden er nogenlunde billig, navnlig ved Tidvilde troer jeg, at man vilde kunne benytte en Deel af Statens Eiendomme, nemlig Skovterrainer, og ved Nye er der endel Hebe. Imidlertid er det dog kun foreløbig, at dette Valg er truffet. Undersøgelserne

fortsættes, og jeg maa sætte stor Pris paa, at Regjeringen beholder frie Hænder med Hensyn til Valget, hvis den maatte finde Anledning til at afvige fra den foreløbige Bestemmelse. Ogsaa andre Hensyn maae gjøre sig gjældende; den Styrke, der vil blive samlet til disse Leirøvelser, og som jeg bemærkede vil udgjøre over 9,000 Mand, er saa betydelig, at dens Sammenbragning ikke kan være ganske uberørt af de politiske Forhold, og ogsaa af denne Grund er det af Vigtighed, at Regjeringen ikke ubetinget bindes til at afholde Leir paa et bestemt Sted. Ved at træffe dette foreløbige Valg har jeg imidlertid væsentlig ladet mig lede af Hensynet til Hærloven, saaledes at de to Dele, hvori Hæren er deelt, ogsaa faae hver sin Leir, og at Mandstabet ikke vil blive fjernet langt fra dets Udskrivningskreds. Til Anskaffelse af det fornødne Materiel og det manglende Inventarium er der anslaaet en Sum af 213,000 Rd. Foruden dette er, som det høie Thing vil see af Motiverne, en Sum af 48,000 Rd. allerede bundet. Ved nemlig at see frem til Afholdelsen af en Leir i Juni Maaned indsaae Krigsbestyrelsen Nødvendigheden af tilde at tilveiebringe det fornødne Materiel. Det viste sig nemlig, at f. Ex. Telte ikke kunne staffles tilveie paa mindre end 7 Maaneder, naar man ikke vilde gaae til ganske urimelige Bekostninger og ikke forsømme den Proces, som Teltbugen bør undergaae for at blive vandtæt. Da det viste sig, at der vilde behøves 7 Maaneder for at faae Telte tilveiebragte, besluttede Krigsbestyrelsen efter Conference med Finantsministeriet og med Statsraadet sig til at anvende en Sum af 48,000 Rd. til Anskaffelse af Telte til henved den halve Styrke. Krigsbestyrelsen har altsaa gjort dette for ikke at være fuldkommen uforberedt, naar Joraaret kommer. Nu staar der imidlertid tilbage at tilveiebringe det øvrige Materiel. Da der nu efter min Mening ikke kan eller bør tages nogen endelig Bestemmelse om Valget af Leirpladsen, følger deraf ogsaa, at Materiellet saavidt muligt bør have en let flyttelig Charakter, og derfor gaaer Forslaget ud paa at tilveiebringe, hvad man kalder Barakker eller Træhytter, som kunne afgive et godt Læ, men som ikke kunne betragtes som permanente Anlæg.